

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 13-06-2018

Mødedato Onsdag d. 13. juni 2018 kl. 14:00

Mødested Regionshuset Viborg, mødelokale F7, stuen, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Tema: Forlig om forenkling af erhvervsfremmesystemet #.....	3
Regional Udviklingsstrategi for Region Midtjylland.....	4
Forenkling af erhvervsfremmesystemet - drøftelse af budget 2019 og eventuel omprioritering af reg	6
Godkendelse af nedlæggelse af standsningssted i Odder på Aarhus Letbane.....	9
Godkendelse af en ændring af Midttrafiks vedtægter.....	10
Godkendelse af revision af interessentskabskontrakt for Aarhus Letbane.....	11
Ansøgning fra Den Gamle By om tilskud til European Museum Academy konference.....	12
Ansøgning fra Frontløberne om tilskud til et projektakademi i Region Midtjylland.....	14
Ansøgning fra Teatret OM om tilskud til projekt Lighthouses.....	16
Godkendelse af budget for Europæisk Kulturregion.....	18
Orientering om Region Midtjyllands engagement i Europæisk Kulturhovedstad 2017.....	20
Orientering om igangværende kultur- og sundhedsaktiviteter #.....	22
Målbillede for regional udvikling.....	24
Godkendelse af udvalgets mødeplan for 2019 #.....	26
Gensidig orientering #.....	27

Punkt 1: Tema: Forlig om forenkling af erhvervsfremmesystemet

1-10-76-6-17

Sagsfremstilling

Program

Kl. 14.00-15.00: Fælles drøftelse af forlig om forenklet erhvervsfremmesystem. Der indledes med oplæg om status og konsekvenser ved regionsdirektør Jacob Stengaard Madsen og udviklingsdirektør Kim Kofod Hansen.

Baggrund

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Konservative) og Dansk Folkeparti indgik torsdag den 24. maj 2018 forlig om Forenkling af Erhvervsfremmesystemet.

Forliget baserer sig på anbefalinger fra forenklingssudvalget og en "fælles forståelse af styrket og forenklet erhvervsfremmeindsats" mellem KL og regeringen.

For vækstforum og regionerne betyder forliget, at der etableres en Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, og at de seks regionale vækstfora og Danmarks Vækstråd nedlægges. Som konsekvens heraf afskæres regionerne ved lov fra egen erhvervsfremmeindsats, herunder inden for turisme.

Aftalens fire hovedoverskrifter:

1. Bedre kvalitet og tilgængelighed i erhvervsservicen. Der oprettes tværkommunale erhvervshuse og etableres en digital erhvervsfremmeplatform.
2. En sammenhængende decentral erhvervsfremme. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse overtager ansvaret fra de regionale vækstfora, og klyngeindsatsen konsolideres.
3. Forenkling af den statslige erhvervsfremme. Indsatsen for videnbaseret iværksætteri styrkes med ophæng i Vækstfonden og Innovationsfonden, og der skabes én indgang for låne- og egenkapitalformidling og én for tilskudspuljer til innovation, udvikling og demonstration.
4. Stærkere destinationer og bedre sammenhæng i turismefremmeindsatsen. Den kommunale indsats konsolideres i destinationsselskaber, og der øremærkes turismeprojektmidler under Erhvervsfremmebestyrelsen. Der skabes bedre sammenhæng i indsatserne mellem de større offentlige turismeaktører.

De fire overskrifter udfoldes i vedlagte notat, "Forlig om forenklet erhvervsfremmesystem - Maj 2018".

Beslutning

Regionsdirektør Jacob Stengaard Madsen gav oplæg om de fremadrettede opgaver for regional udvikling efter det indgåede politiske forlig, der afskærer regionen fra egen erhvervsfremmeindsats. Han redegjorde desuden for de umiddelbare økonomiske konsekvenser af aftalen, hvilket er en reduktion af budgettet på 123,6 mio. kr. på området for regional udvikling.

Kredsen drøftede, hvordan de fjernede midler til erhvervsudvikling yderligere skærper behovet for at reducere udgifterne til den kollektive trafik.

Det fremgår af forliget, at regionsrådet kan udarbejde en regional udviklingsstrategi. Jacob Stengaard Madsen redegjorde for de mulige temaer i en sådan.

Bilag

Notat - Forlig om forenklet erhvervsfremmesystem - maj 2018

Politisk aftale - Forenkling af Erhvervsfremmesystemet

Punkt 2: Regional Udviklingsstrategi for Region Midtjylland

1-01-76-20-17

Resume

Med Økonomaftalen 2019 kan regionsrådet udarbejde en Regional Udviklingsstrategi, som omfatter opgaverne i regional udvikling.

Strategien, som udarbejdes inden for rammen af FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling, vil kunne give regionsrådet en central rolle i det partnerskab af aktører, som bidrager til udviklingen af Region Midtjylland.

Direktionen indstiller,

at regionsrådet udarbejder en strategi for regional udvikling og dermed udnytter muligheden for at placere sig centralt i det regionale partnerskab.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har mulighed for at udarbejde en strategi for sit arbejde med regional udvikling og områderne: Kollektiv trafik, kulturel virksomhed, uddannelse og miljø, samt i tilknytning hertil den fremtidige udvikling i regionen, infrastruktur, udvikling i yderområderne, natur og rekreative formål, grøn omstilling og klimatilpasning samt evt. grænseoverskridende samarbejder. Af økonomaftalen fremgår også et særligt afsnit om et samarbejde mellem regeringen og Danske Regioner om at styrke grundlaget for fremtidig vækst i 'life science' eller 'sundhedsinnovation'.

På baggrund af de nye rammer for en kommende udviklingsstrategi er der behov for at justere vision og strategispør, som regionsrådet allerede har vedtaget som led i sin strategi for Region Midtjylland. FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling fastholdes.

Vision

Den nuværende vision 'Region Midtjylland er en attraktiv og bæredygtig vækstregion for alle' foreslås justeret til 'Region Midtjylland er en attraktiv og bæredygtig region for alle'.

Strategispør

De vedtagne strategispør er følgende:

Med det udgangspunkt vil regionsrådet, vækstforum og partnerskabet bag samarbejde om, at:

- skabe bæredygtige og produktive jobs og vækst og velstand for alle.
- stille skarpt på klima, miljø og ressourcer for at sikre en bæredygtig udvikling.
- skabe fremtidssikrede uddannelser, kompetenceløft og job for alle.
- give borgerne lige adgang til muligheder for at bosætte sig og leve det gode liv i hele regionen.

De foreslås ændret til:

Med det udgangspunkt vil regionsrådet, i samarbejde med repræsentanter fra det regionale partnerskab, arbejde for at:

- stille skarpt på klima, miljø og ressourcer for at sikre en bæredygtig udvikling.
- skabe fremtidssikrede uddannelser, kompetenceløft og job for alle.
- give borgerne lige adgang til muligheder for at bosætte sig og leve det gode liv i hele regionen.

Temaer

Med udgangspunkt i de strategiske spør foreslås følgende temaer:

Sundhedsinnovation/Life science

Region Midtjylland vil arbejde aktivt for at styrke grundlaget for den fremtidige vækst i sundhedsinnovation og life science erhvervet.

Bæredygtighed inkl. Agenda 21

Region Midtjylland vil styrke sin indsats for bæredygtige løsninger i egen koncern og i regionens omverden. Indsatsen rummer et stort økonomisk potentiale og muligheder for nye partnerskaber.

Digitalisering

Region Midtjylland vil indhøste effektivitetsgevinster gennem øget brug af digitalisering og ny teknologi. Indsatsen vil kunne bidrage med innovative og bæredygtige løsninger inden for de øvrige indsatsområder som mobilitet, uddannelse, sundhed og miljø.

Miljø

Region Midtjylland vil sikre rent drikkevand og et sundt og sikkert miljø - også i fremtiden. Region Midtjylland vil arbejde for at sikre en bæredygtig anvendelse af de råstoffer, som også i fremtiden er nødvendige for udviklingen af den midtjyske infrastruktur og byggesektor.

Uddannelse og kompetenceudvikling

Region Midtjylland vil arbejde for at sikre uddannelsesmuligheder til alle gennem en styrket koordination af udbuddet af ungdomsuddannelser, strategi for kapacitetsfastsættelse, fordeling af elever, flere unge i erhvervsuddannelse og eksekvering af teknologipagten.

Kultur

Region Midtjylland har muligheden for at udnytte momentum fra Europæisk Kulturhovedstad 2017 til at realisere kulturens potentiale bredt i regionen og skabe en attraktiv region at besøge og bosætte sig i.

Yderområder

Region Midtjylland vil stå i spidsen for at skabe en region i balance, hvor ambitionen er, at en regional yderområdeindsats skal bidrage til nytænkning og værdiskabelse på tværs af regionens øvrige opgaver.

Mobilitet

Region Midtjylland vil sikre drift og styrke udviklingsperspektivet gennem en strategisk mobilitetsplan. Derudover er bestillerfunktionen for den kollektive trafik en regional kerneopgave.

Internationalisering

Region Midtjylland vil have et internationalt perspektiv, udsyn og netværk omkring regionens opgaveløsning, således at regionens kerneopgaver kan løses på et højt fagligt niveau, og regionen er en attraktiv samarbejdspartner.

Proces- og tidsplan

Regionsrådet vil kunne tage stilling til et udkast til en regional udviklingsstrategi den 22. august 2018, hvilket følger den oprindelige plan for en regional strategi.

De mange bidrag fra forårets aktørinddragelse vil blive anvendt i videst muligt omfang.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at regionsrådet udarbejder en strategi for regional udvikling og dermed udnytter muligheden for at placere sig centralt i det regionale partnerskab.

Punkt 3: Forenkling af erhvervsfremmesystemet - drøftelse af budget 2019 og eventuel omprioritering af regionale erhvervsfremmemidler i budget 2018

1-10-76-6-17

Resume

Forliget om et forenklet erhvervsfremmesystem og den netop vedtagne økonomiaftale mellem regeringen og Danske Regioner giver nye rammer for budgettet for Regional Udvikling i 2019. Derudover er der mulighed for at omprioritere de regionale erhvervsfremmemidler, som rester i 2018.

Direktionen indstiller,

at en prioritering af budgetrammen 2019 for regional udvikling drøftes forud for regionsrådets kommende budgetforhandlinger i august, og

at en mulig omprioritering af de resterende regionale erhvervsfremmemidler for 2018 drøftes.

Sagsfremstilling

Budgetaftalen 2019 mellem regeringen og Danske Regioner fastlægger budgetrammen og præciserer de opgaver, som må udføres i regi af Regional Udvikling efter forliget om Forenklet Erhvervsfremmesystem.

Opgaverne er fremadrettet inden for følgende områder: Kollektiv trafik, kulturel virksomhed, uddannelse og miljø, samt i tilknytning hertil den fremtidige udvikling i regionen, infrastruktur, udvikling i yderområderne, natur og rekreative formål, grøn omstilling og klimatilpasning samt evt. grænseoverskridende samarbejder.

Det betyder, at det ikke er muligt for regionerne at udføre egen erhvervsfremme.

Nedenfor er det godkendte budget for 2018.

Tabel 1. Budget 2018.	mio. kr.
Erhvervsudvikling	114,0
Aktiviteter under vækst- og udviklingsstrategien	3,7
Internationale aktiviteter	6,9
Pulje til fremme af mobilitet	3,2
Uddannelsespulje	13,3
Kulturpulje	9,3
Kollektiv trafik	343,3
Miljø	40,8
Personaleudgifter miljø	30,4
Personaleudgifter udvikling	44,9
Pulje til organisatorisk omstilling	2,8
arbejdsskade, PL rul, HR pulje m.m.	4,1
Andel af fællesomkostninger	16,1
Samlet budget	632,8

Budget 2019 for Regional Udvikling efter økonomiaftalen med regeringen og Danske Regioner

Tabel 2 viser forventningerne til budget 2019 efter indgåelsen af økonomiaftalen med regeringen. Alle budgetlinjer er fastholdt som forventet i budgetoverslagsåret 2019. Kollektiv trafik og personaleudgifterne til Miljø er fremskrevet til PL 2019.

Den samlede ramme er foreløbig, idet Danske Regioner afventer den endelige udmelding fra Finansministeriet.

Tabel 2. Budget 2019.	mio.kr.
Erhvervsudvikling	0
Aktiviteter udviklingsstrategien	0
Internationale aktiviteter	6,9
Pulje til fremme af mobilitet	3,2
Uddannelsespulje	20,4
Kulturpulje	11,3
Kollektiv trafik	330,0
kollektiv trafik - økonomaftalen	9,9
Miljø	40,8
Personaleudgifter miljø	30,5
Personaleudgifter udvikling	43,8
Pulje til organisatorisk omstilling	2,4
arbejdsskade, PL rul, HR pulje m.m.	3,0
Andel af fællesomkostninger	13,4
Rest	12,1
Samlet budget	527,7

Regionsdirektøren vil den 14. august 2018 forelægge en organisationsplan for den fremtidige organisering af Regional Udvikling for forretningsudvalget. Forslaget vil indeholde en tilpasning af personaleressourcerne til de fremtidige opgaver, og dermed vil der kunne frigives økonomi til udviklingsaktiviteter.

Regionale erhvervsfremmemidler - budget 2018

Som det fremgår af nedenstående tabel, reterer der 40,9 mio. kr. af de regionale erhvervsfremmemidler til disponering i 2018.

Tabel 3. Vækstplanen indsatsområder	Bevilget/ annonceret 2018	Akkumuleret bevilget 2016-2020
Fødevarer	1,6	35,6
Energi og Miljø	25	39,5
Avanceret produktion	0	6,1
Kreative erhverv, ikt og turisme	5,2	67,6
Iværksætter og kapital	17,8	24,4
Innovation og forretningsudvikling	0,8	66,9
Kompetenceudvikling	1	37,8
Digitalisering	1,5	12,6
Internationalisering	16,3	49,6
I alt	69,1	340,0
Ramme	110	341,0
Realiseret tilbageløb	0,0	39,9
Rest	40,9	40,9

Der reterer 2 møder i vækstforum i 2018, hvor vækstforum kan indstille til regionsrådet om anvendelsen af de regionale erhvervsudviklingsmidler.

Erhvervsudviklingsmidlerne kan medfinansiere midlerne fra EU's strukturfonde. Nedenfor vises restmidlerne for strukturfondene.

Tabel 4. Programakse (EU's indsatsområder)	Indstillet	Rest
<i>Regionalfond</i>		
1 - Styrket innovation i SMV	79,3	10,4
2 - Flere Vækstvirksomheder	71,3	0,0
3 - Energi og ressourceeffektive SMV'ere	22,2	12,6
Regionalfonden i alt	172,7	23,0
<i>Socialfond</i>		
1 - Iværksætter og jobskabelse	78,8	-0,05
2 - Inklusion via udd. og beskæfti.	32,5	11,1
4 - Erhvervs- og videregående uddannelse	18,7	63,1
Socialfonden i alt	130,1	74,2
EU's Strukturfonde i alt	302,8	97,2

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede prioritering af budgetrammen 2019 for regional udvikling og prioritering af de resterende regionale erhvervsfremmemidler for 2018. Kredsen aftalte at forholde sig til disponeringen af erhvervsfremmemidlerne i forbindelse med, at der fremsendes konkrete ansøgninger i løbet af året.

Tabel 2 er justeret i overensstemmelse med bemærkninger, som fremkom på mødet.

Punkt 4: Godkendelse af nedlæggelse af standsningssted i Odder på Aarhus Letbane

1-30-75-1-18

Resume

Regionsrådet skal tage stilling til en anbefaling fra Midttrafik og Aarhus Letbane om at nedlægge standsningsstedet Parkvej i Odder på Aarhus Letbane. Ved at nedlægge standsningsstedet vil rejsetiden kunne reduceres og letbanen gøres mere attraktiv at benytte.

Direktionen indstiller,

at en nedlæggelse af standsningsstedet Parkvej i Odder godkendes.

Sagsfremstilling

Midttrafik har henvendt sig med anbefaling om at nedlægge standsningsstedet Parkvej i Odder på Aarhus Letbane. Midttrafik har vedlagt et notat fra Aarhus Letbane med samme anbefaling og begrundelse herfor.

I notatet er anført, at nedlæggelsen er en del af en samlet løsning aftalt mellem Odder Kommune og Aarhus Letbane, hvor Aarhus Letbane overdrager en stor del af det eksisterende baneareal ved Odder Station mod, at Aarhus Letbane får plads til etablering af nødvendige faciliteter ved Rude Havvej i Odder.

Det er både Midttrafiks og Aarhus Letbanes vurdering, at en nedlæggelse af standsningsstedet vil reducere rejsetiden og gøre letbanen mere attraktiv at benytte. Samtidig vil det forbedre muligheden for at øge frekvensen på strækningen.

Parkvej er det midterste af tre relativt tætliggende standsningssteder i Odder. Aarhus Letbane oplyser, at Parkvej ligger 500 meter fra både Odder Station og standsningsstedet ved Rude Havvej. Hidtil er standsningsstedet ved Parkvej kun blevet benyttet af få kunder (2,6 nye passagerer pr. afgang). Midttrafik vurderer, at lukningen umiddelbart ikke vil få konsekvenser for bustrafikken ved Parkvej, da området ved standsningsstedet er velbetjent af buskørsel. Området betjenes af busruterne 100 (Odder - Aarhus - Hornslet), 103 (Aarhus - Odder - Hou), 302 (Aarhus - Beder - Norsminde - Odder), samt bybusrute 2. Odder vil fortsat være betjent med to standsningssteder for letbanen, og Rude Havvej opgraderes til et mere attraktivt standsningssted.

Region Midtjylland og Aarhus Kommune vedtog i 2016 en kollektiv trafikplan for Aarhusområdet, som betød en nedlæggelse af standsningsstedet Egelund og standsning efter behov på standsningsstederne Vilhelmsborg og Assedrup mellem Aarhus og Odder på Aarhus Letbane.

I trafikplanen er anført, at der efter trafikplanens vedtagelse vil være en proces med afdækning af muligheder for kortere rejsetider og øget betjening af Beder, Malling og Odder i myldretiden. Processen har omfattet en dialog mellem Odder Kommune og Aarhus Letbane om anlæg af depot, standsningssteder, byudviklingsprojekter og parkér- og rejs anlæg i tilknytning til letbanen.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at en nedlæggelse af standsningsstedet Parkvej i Odder godkendes.

Jørgen Nørby var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Forslag til Trafikplan Aarhus tilpasset letbanen godkendt på regionsrådsmødet den 24. august 2016.

Bilag

Notat fra Aarhus Letbane om Parkvej

Punkt 5: Godkendelse af en ændring af Midttrafiks vedtægter

1-30-75-4-09

Resume

Midttrafik anmoder om regionsrådets godkendelse af en ændring af Midttrafiks vedtægter. Ændringen indebærer, at datoen for vedtagelse af Midttrafiks budget rykkes fra den 15. september til den 15. december.

Direktionen indstiller,

at ændringen af Midttrafiks vedtægter godkendes.

Sagsfremstilling

Midttrafiks bestyrelse har på et møde den 16. maj 2018 godkendt en ændring af trafikskabets vedtægter. Ændringen betyder, at Midttrafik fremover vil vedtage sit budget i december i stedet for som nu i september, og at Midttrafiks første behandling af budgettet finder sted i september i stedet for som nu i juni.

Formålet med ændringen er at skabe bedre sammenhæng mellem tidspunktet for bestilling af trafik og regionens og kommunernes budgetproces. Ændringen skal desuden sikre, at trafikbestillingen baseres på det bedste mulige grundlag.

Fordele ved ændringen

Midttrafik vil ikke længere skulle vedtage sit budget før bestillerne (kommunerne og regionen), og regionen vil kunne udmelde en vedtaget økonomisk ramme ved den politiske høring.

Mulige ulemper ved ændringen

Hvis Midttrafiks høringsbudget adskiller sig væsentligt og uventet fra det forudsatte i det af regionsrådet godkendte budget, vil de ændrede forudsætninger ikke kunne indarbejdes. Derved vil eneste handlemulighed være, at Midttrafik tilpasser aktivitetsomfanget til det vedtagne budget.

Baggrund

Midttrafiks beslutning er truffet på baggrund af Transport-, Bygnings- og Boligministeriets høring over ændring af trafikskabernes standardvedtægter. Høringen er foranlediget af et fælles ønske fra trafikskaberne om at ændre datoen for budgetvedtagelsen.

Ændringen forudsætter regionsrådets godkendelse.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at ændringen af Midttrafiks vedtægter godkendes.

Punkt 6: Godkendelse af revision af interessentskabskontrakt for Aarhus Letbane

1-30-75-1-18

Resume

I forbindelse med konstituering af ny bestyrelse for Aarhus Letbane har Region Midtjylland og Aarhus Kommune aftalt at udvide den politiske repræsentation. Ændringen betyder, at interessentskabskontrakten for Aarhus Letbane skal justeres, og forslag til revision af kontrakten fremlægges derfor til godkendelse.

Direktionen indstiller,

at den reviderede interessentskabskontrakt godkendes.

Sagsfremstilling

Udpegning af bestyrelsesmedlemmer til Aarhus Letbane følger den kommunale valgperiode. Det fremgår af interessentskabskontrakten mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland. I forbindelse med konstitueringen af ny bestyrelse har Aarhus Kommune og Region Midtjylland aftalt at udvide den politiske repræsentation i bestyrelsen, og interessentskabskontrakten skal derfor revideres. Bestyrelsen har fortsat syv medlemmer. Regionsrådet har tidligere givet regionsrådsformanden bemyndigelse til at indgå aftale med Aarhus Kommune om udpegning af medlemmer.

Der er udpeget tre politiske repræsentanter for henholdsvis Aarhus Kommune og Region Midtjylland samt en faglig repræsentant. Tidligere var der to politiske repræsentanter for hver og tre med faglig baggrund.

Som formand er udpeget Steen Stavnsbo, erhvervsmand og tidligere medlem af Aarhus Byråd.

Ændringen af bestyrelsessammensætningen er skrevet ind i interessentskabskontrakten, så bestyrelsen består af syv medlemmer, der udpeges/vælges således:

- a) Kommunen udpeger tre medlemmer
- b) Regionen udpeger tre medlemmer
- c) Interessenterne udpeger et medlem i forening

Derudover er der foretaget mindre redaktionelle justeringer i interessentskabskontrakten.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at den reviderede interessentskabskontrakt godkendes.

Tidligere Politisk Behandling

Møde i regionsrådet den 15. december 2017, hvor regionsrådet udpeger tre medlemmer til bestyrelsen for Aarhus Letbane I/S (under forudsætning af, at interessentskabskontrakten tilpasses hertil) og regionsrådsformanden bemyndiges til at indgå aftale med Aarhus Kommune om udpegning af medlem(mer) til bestyrelsen for Aarhus Letbane I/S.

Møde i regionsrådet den 27. maj 2015 om udpegning af bestyrelsesmedlemmer og godkendelse af interessentskabskontrakt.

Bilag

Interessentskabskontrakt

Punkt 7: Ansøgning fra Den Gamle By om tilskud til European Museum Academy konference

1-26-14-18

Resume

Den Gamle By ansøger om et tilskud på 0,1 mio. kr. til afholdelse af European Museum Academy konference i september 2018. European Museum Academy er en non-profit organisation, der skal fremme innovation, dialog og samarbejde omkring museer og kulturarv i Europa. Organisationen arrangerer konferencer og workshops, ligesom den uddeler priser for innovation og læring i museumsverdenen.

Direktionen indstiller,

at der bevilges et tilskud på 0,1 mio. kr. til Den Gamle By til European Museum Academy konferencen, og

at bevillingen betinges af, at den øvrige medfinansiering til konferencen findes.

Sagsfremstilling

Den Gamle By har fået European Museum Academy konferencen til Aarhus, efter at Den Gamle By i 2016 modtog Luigi Micheletti Award, som er en af Europas mest prestigefyldte priser. Det er første gang, konferencen finder sted på dansk grund.

Den Gamle By ansøger Region Midtjylland om at støtte konferencen. Blandt andet fremhæver Den Gamle By, at konferencen vil være en enestående mulighed for, at danske museumsfolk kan blive introduceret til nyskabende projekter fra museer over hele Europa samt møde de museumsfolk, der står bag projekterne.

På konferencen vil der blive uddelt tre priser:

- The Luigi Micheletti Award, som gives til Europas mest innovative museer inden for samtidshistorie
- DASA prisen, som gives museer med innovative læringsmuligheder
- Heritage in Motion Award, som gives til det bedste digitale kulturarvsprodukt

Præsentationen af kandidaterne til de tre priser indgår som en væsentlig del af konferencens faglige program. Derudover vil der blive arrangeret workshops og ekskursioner til ARoS og Moesgaard Museum. De planlagte workshops handler om kulturel inklusion, innovation og samarbejde på tværs af landegrænser.

Konferencen vil blive holdt i Helsingør Teater i Den Gamle By, hvor der er plads til godt 200 deltagere. Man forventer 100 internationale gæster. De øvrige pladser vil blive udbudt til danske museumsfolk.

I ansøgningen (bilag) er der redegjort nærmere for konferencens placering i en europæisk museumssammenhæng og for de forskellige priser.

Økonomi

De samlede udgifter er budgetteret til 0,619 mio. kr. Deltagerbetalingen udgør 0,12 mio. kr., og Den Gamle By bidrager selv med 0,1 mio. kr. Det resterende støttebehov er 0,399 mio. kr.

Region Midtjylland søges om 0,1 mio. kr., ligesom der søges om tilskud fra andre kilder. Som en del af anden finansiering indgår Aarhus Kommunes bidrag med sponsorering af en del af det formelle program.

Tabel 1. Budget og finansiering	
1.000 kr.	2018
<i>Budget</i>	
Planlægning mv.	183
Formelt program	180
Præsentationer, ekskursioner mv.	125
Forplejning	50
Andet	81
Budget i alt	619
<i>Finansiering</i>	
Deltagerbetaling	-120
Den Gamle By	-100
Region Midtjylland	-100
Anden finansiering	-299
Finansiering i alt	-619
Total	0

Tabel 2. Status for kulturudviklingsmidler ved mødet den 27. juni 2018	
1.000 kr.	2018
Ramme til kulturprojekter inkl. moms	9.720
Allerede disponeret	-4.050
Budget i alt	5.670
<i>Indstillet</i>	
Den Gamle By - konference	-100
Frontløberne - projektakademi	-300
Teater OM - Lighthouses	-500
Indstillet i alt	-900
Til rest	4.770

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at der bevilges et tilskud på 0,1 mio. kr. til Den Gamle By til European Museum Academy konferencen, og

at bevillingen betinges af, at den øvrige medfinansiering til konferencen findes.

Bilag

Ansøgning fra Den Gamle By

Punkt 8: Ansøgning fra Frontløberne om tilskud til et projektakademi i Region Midtjylland

1-26-17-18

Resume

Den kulturelle forening Frontløberne i Aarhus ønsker at skabe et projektakademi, som henvender sig til unge kulturiværksættere i hele regionen. Akademiet vil give unge redskaber til at udvikle og afvikle kulturprojekter i deres lokale områder. Der ansøges om 0,452 mio. kr. Administrationen vurderer dog, at projektet kan gennemføres for et lavere budget, og af hensyn til den samlede prioritering af kulturudviklingsmidlerne indstilles det, at der bevilges 0,3 mio. kr.

Direktionen indstiller,

at der bevilges et tilskud til Projektakademiet på 0,3 mio. kr., og

at bevillingen gives under forudsætning af, at der kan findes yderligere finansiering til dækning af projektets udgifter, eller at projektet kan gennemføres for et lavere budget, dog således at den regionale bevilling kun kan udgøre op til 50 % af den samlede finansiering.

Sagsfremstilling

Frontløberne i Aarhus ønsker at etablere et projektakademi, der skal give unge talenter inden for kulturlivet i hele regionen kompetencer til at skabe bæredygtige kulturprojekter af høj kvalitet. Frontløberne er en forening af kulturelle iværksættere og projektarrangører. Foreningen har eksisteret siden 1989.

Projektakademiet vil udvikle en række værktøjer og materialer, som de unge kulturmagere kan bruge. Dels via en række kursusforløb for et begrænset antal deltagere, dels via en publikation, der vil være tilgængelig for alle i regionen, der arbejder med ungekultur. Projektakademiet afprøver nye arbejdsformer ved at indgå samarbejder med kulturplatforme i hele regionen og på den måde eksperimentere med at lade unge kulturprojekter opstå på tværs af regionale skel og lade unge fra forskellige dele af regionen mødes og lære sammen og af hinanden. Derudover vil Frontløberne etablere et regionalt netværk for folk, der arbejder med ungekultur.

Aktiviteter

Akademiet vil udbyde projektføløb, hvor de unge løbende bliver introduceret til metoder i projektstyring, samtidig med at de opbygges som et team, der sammen skal udvikle konkrete kulturprojekter på tværs af regionen.

På forløbet vil de få erfaring med følgende temaer: projektledelse, kreative processer, design af venues (lokationer) og begivenheder, håndtering og rekruttering af frivillige, kommunikation og korte mundtlige præsentationer, personlig lederskab og handlemod, økonomi, partnerskaber, fundraising og evaluering.

I løbet af hvert halvårlige forløb vil der blive skabt 12-15 små og store kulturprojekter, der også kan leve videre efter projektakademiet. Frontløberne vil, udover at skabe rammerne og undervise, fungere som mentor på projekterne og give sparring til de unge.

Økonomi

Det samlede budget er ifølge ansøgningen 1,002 mio. kr., og regionen søges om 0,452 mio. kr. Det er administrationens vurdering, at projektet kan gennemføres for et lavere budget, og af hensyn til den samlede prioritering af midlerne indstilles et tilskud på 0,3 mio. kr. Restfinansieringen på 0,152 mio. kr. skal findes enten ved øget finansiering eller ved en reduktion af projektets udgifter.

Tabel 1. Budget og finansiering	
1.000 kr.	2018
<i>Budget</i>	
Projektledelse og administration	620
Pulje til arrangementer	50
Produktion	150
Møder og kurser	110
PR og kommunikation	12
Lokaler	60
Budget i alt	1.002
<i>Finansiering</i>	
Region Midjylland	-300
Private fonde (søges)	-430
Egen medfinansiering	-120
Restfinansiering	-152
Finansiering i alt	-1.002
Total	0

Tabel 2. Status for kulturudviklingsmidler ved mødet den 27. juni 2018	
1.000 kr.	2018
Ramme til kulturprojekter inkl. moms	9.720
Allerede disponeret	-4.050
Budget i alt	5.670
<i>Indstillet</i>	
Den Gamle By - konference	-100
Frontløberne - projektakademi	-300
Teater OM - Lighthouses	-500
Indstillet i alt	-900
Til rest	4.770

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at der bevilges et tilskud til Projektakademiet på 0,3 mio. kr., og

at bevillingen gives under forudsætning af, at der kan findes yderligere finansiering til dækning af projektets udgifter, eller at projektet kan gennemføres for et lavere budget, dog således at den regionale bevilling kun kan udgøre op til 50 % af den samlede finansiering.

Bilag

Ansøgning fra Frontløberne i Aarhus

Punkt 9: Ansøgning fra Teatret OM om tilskud til projekt Lighthouses

1-26-16-18

Resume

På baggrund af "forprojektet til Lighthouses" ønsker Ringkøbing-Skjern Kommunes egnsteater, Teatret OM, at videreudvikle scenekunstprojektet "Lighthouses", der resulterer i en teaterforestilling til fyrtårne. Forestillingen skal turnere i regionen som en del af Europæisk Kulturregion.

Der ansøges om 0,6 mio. kr. Administrationen vurderer dog, at projektet kan gennemføres for et lavere budget, og af hensyn til den samlede prioritering af kulturudviklingsmidlerne indstilles det, at der bevilges 0,5 mio. kr.

Direktionen indstiller,

at der bevilges et tilskud til Lighthouses på 0,5 mio. kr., og

at bevillingen gives under forudsætning af, at restfinansieringen opnås, eller at projektet kan gennemføres for et mindre budget, dog således at den regionale bevilling kun kan udgøre op til 50 % af den samlede finansiering.

Sagsfremstilling

Ringkøbing-Skjern Kommunes egnsteater, Teatret OM, har med støtte fra Region Midtjylland gennemført et forprojekt til Lighthouses og ønsker nu at videreudvikle det.

Lighthouses er et projekt, der med udgangspunkt i lokalsamfundets værdier skal fremme dialogen, det gode naboskab og dermed sammenhængskraften i hele regionen. Lighthouses spiller sammen med Europæisk Kulturregions fokus på fortællinger, kreativitet og fællesskab. Samtidig lever Lighthouses op til den regionale kulturpolitikens retningslinjer omkring udvikling og netværk.

Teatret OM vil med projektet synliggøre lokalsamfundets forskellige befolkningsgrupper og forskellige kulturer for hinanden ved at bruge kunst og kultur som mødested. Gennem kulturelle byttehandler vil teatret involvere lokale borgere i udviklingen af forestillingen "Historier fra Haven". Det kommer til at ske omkring fyrtårnene i Lyngvig, Bovbjerg, Slettehage og Vesborg. Målgruppen er lokale borgere, som normalt ikke er foreningsaktive eller har særlig meget tilknytning til kulturlivet, fx migranter og andre minoriteter.

Aktiviteter

Der planlægges følgende hovedaktiviteter:

- Involvering af lokale borgere i udvikling af forestillingen, bl.a. workshops og netværksmøder, der munder ud i "kulturelle byttehandler" (borgerinvolverende kulturarrangementer).
- Produktion af forestillingen "Historier fra Havet" – en stedsspecifik forestilling til fyrtårne, der planlægges at turnere i regionen som en del af Europæisk Kulturregion festivalen i maj 2019.

I august og september 2018 arbejder projektet videre med at forankre projektet lokalt gennem involvering af borgere i bl.a. Ringkøbing, Helgenæs og på Samsø. Fra oktober 2018 til april 2019 udvikles og produceres forestillingen, der turnerer på fire fyrtårne i perioden fra maj til juni 2019. Efterfølgende er det planen, at forestillingen turnerer videre til kommende europæiske kulturhovedstæder fx Galway 2020.

Økonomi

Det samlede budget er på 1,960 mio. kr., og regionen søges om 0,6 mio. kr. Det er administrationens vurdering, at projektet kan gennemføres for et lavere budget, og af hensyn til den samlede prioritering af midlerne indstilles et tilskud på 0,5 mio. kr. Restfinansieringen skal enten findes ved øget finansiering eller ved en reduktion af projektets udgifter.

Tabel 1. Budget og finansiering	
1.000 kr.	2018
<i>Budget</i>	
Løn projektledelse	210
Løn produktion	1.306
Løn administration	60
Øvrige produktionsudgifter	199
Øvrige administrationsudgifter	17
Transport og ophold	120
PR og marketing	40
Diverse	9
Budget i alt	1.960
<i>Finansiering</i>	
Region Midtjylland	-500
Egen medfinansiering	-740
Statens Kunstfond	-250
Europæisk Kulturregion	-150
Salgsindtægter	-150
Private fonde	-40
Kommuner	-30
Restfinansiering	-100
Finansiering i alt	-1.960
Total	0

Tabel 2. Status for kulturudviklingsmidler ved mødet den 27. juni 2018	
1.000 kr.	2018
Ramme til kulturprojekter inkl. moms	9.720
Allerede disponeret	-4.050
Budget i alt	5.670
<i>Indstillet</i>	
Den Gamle By - konference	-100
Frontløberne - projektakademi	-300
Teater OM - Lighthouses	-500
Indstillet i alt	-900
Til rest	4.770

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at der bevilges et tilskud til Lighthouses på 0,5 mio. kr., og

at bevillingen gives under forudsætning af, at restfinansieringen opnås, eller at projektet kan gennemføres for et mindre budget, dog således at den regionale bevilling kun kan udgøre op til 50 % af den samlede finansiering.

Tidligere Politisk Behandling

Den 31. maj 2017 bevilgede regionsrådet 0,4 mio. kr. til forprojektet til Lighthouses.

Bilag

Ansøgning fra Teatret OM

Punkt 10: Godkendelse af budget for Europæisk Kulturregion

1-26-2-17

Resume

Regionsrådet godkendte i 2017 en årlig bevilling til Europæisk Kulturregion svarende til 1 kr. pr. indbygger i hele regionen. Regionsrådets anmodes nu om at godkende det samlede budget for Europæisk Kulturregion for 2018 og 2019.

Direktionen indstiller,

- at det samlede budget for Europæisk Kulturregion godkendes med en justeret årlig bevilling på 1,3 mio. kr.,

- at der af regionens årlige bidrag på 1,3 mio. kr. frigives henholdsvis 0,760 mio. kr. i 2018 og 0,770 mio. i 2019 kr. til en administrativ pulje, og

- at den øvrige del af regionens bevilling, henholdsvis 0,540 mio. i 2018 og 0,530 mio. i 2019, sammen med de kommunale bidrag indgår i en samlet pulje til borgerrettede arrangementer.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte i april 2017 en bevilling til Europæisk Kulturregion svarende til 1 kr. pr. indbygger i hele regionen. Bevillingen blev givet under forudsætning af, at kommunerne tilsammen bevilgede et tilsvarende beløb. Alle kommuner gav i efteråret 2017 tilsagn herom. Regionsrådets bevilling blev givet for en treårig periode, men efter aftale med kommunerne er der nu tale om en toårig forsøgsperiode i 2018 og 2019.

Regionens bevilling i 2017 blev samlet sat til 1,23 mio. kr. om året. Efterfølgende er det afklaret, at befolkningstallet for sidste kvartal i 2017 er ca. 1,3 mio. Det er dermed også det beløb, der ligger til grund for aftalen med kommunerne, og regionsrådet bedes godkende en justeret bevilling.

Administrationen har udarbejdet et samlet budget for Europæisk Kulturregion i 2018 og 2019. Budgettet vil ligge til grund for administrationen af projektet.

Af regionens årlige bevilling på 1,3 mio. kr. foreslås der frigivet 0,760 mio. kr. i 2018 og 0,770 mio. kr. i 2019 til en aktivitetspulje, der kan bevilges administrativt.

Aktivitetspuljen går til dækning af de udgifter, der i nedenstående budget er optegnet som kulturforum, topmøde, internationale netværksarrangementer, kommunikation, kompetenceudvikling samt møder i den regionale styregruppe. Udgifterne til disse aktiviteter vil blive afholdt som direkte udgifter for regionen og ikke som tilskud.

De resterende regionale midler, henholdsvis 0,540 mio. kr. og 0,530 mio. kr., indgår i den samlede tilskudspulje til gennemførelse af borgerrettede arrangementer og bevilges af den regionale styregruppe under Europæisk Kulturregion.

Tabel 1. Budget og finansiering		
1.000 kr.	2018	2019
<i>Budget</i>		
Kulturforum	200	200
Topmøde	50	50
Internationale netværksarrangementer	50	50
Kommunikation	270	270
Kompetenceudvikling og videndeling mv.	100	100
Møder i den regionale styregruppe	30	40
Internatmøder i den regionale styregruppe	60	60
Gennemførelse af borgerrettede arrangementer	1.840	1.830
Budget i alt	2.600	2.600
<i>Finansiering</i>		
Regionalt bidrag	-1.300	-1.300
Kommunalt bidrag	-1.300	-1.300
Finansiering i alt	-2.600	-2.600
Total	0	0

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at det samlede budget for Europæisk Kulturregion godkendes med en justeret årlig bevilling på 1,3 mio. kr.,
at der af regionens årlige bidrag på 1,3 mio. kr. frigives henholdsvis 0,760 mio. kr. i 2018 og 0,770 mio. i 2019 kr.
til en administrativ pulje, og
at den øvrige del af regionens bevilling, henholdsvis 0,540 mio. i 2018 og 0,530 mio. i 2019, sammen med de
kommunale bidrag indgår i en samlet pulje til borgerrettede arrangementer.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet godkendte 26. april 2017 en treårig bevilling til det regionale kultursamarbejde.

Punkt 11: Orientering om Region Midtjyllands engagement i Europæisk Kulturhovedstad 2017

1-26-2-17

Resume

Kulturhovedstadsåret 2017 er afsluttet og er blandt andet mundet ud i beslutningen om et formaliseret kultursamarbejde mellem Region Midtjylland og alle kommuner i regionen. Region Midtjylland engagerede sig allerede fra 2008 og har spillet en hovedrolle i at samle regionens kommuner om opgaven. Administrationen har udarbejdet et notat om regionens engagement og de foreløbige resultater af satsningen, som hermed forelægges til orientering.

Direktionen indstiller,

at orientering om Region Midtjyllands engagement i kultursamarbejdet med kommuner i regionen og de foreløbige resultater heraf tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I 2008 fik Region Midtjylland en henvendelse fra Aarhus Kommune om at indgå i partnerskab omkring kandidaturet til Europæisk Kulturhovedstad 2017. Region Midtjylland gik med i processen om at afsøge projektets potentialer, hvad angår 1) realisering af den daværende kulturpolitik, 2) styrkelse af regionens indsats overfor kreative erhverv, 3) styrkelse af det regionale samarbejde og 4) styrkelse af turismen i regionen.

Den 23. april 2018 præsenterede fonden Aarhus 2017 de foreløbige resultater af kulturhovedstadsprojektet i rapporten "Welcome Future". Rapporten opsummerer en række kortsigtede effekter og nøgletal inden for fem kerneområder: Kulturelt, socialt, økonomisk, image- og identitet samt organisatorisk og politisk. Det er for tidligt at konkludere på den varige effekt af satsningen, men på nuværende tidspunkt kan det konstateres, at projektet har nået samtlige af de målsætninger, der var beskrevet i den strategiske forretningsplan.

Under Kulturhovedstad 2017 er der gennemført over 440 projekter i hele regionen med et samlet publikumstal på over 3 mio. Her efterfølgende er der lavet analyser af Kulturhovedstadens effekter.

Turisme

I forhold til turisme viser resultaterne blandt andet, at der er sket en stigning i overnatninger i regionen fra 2013-2017 på 19 % og en stigning i antallet af internationale gæster på 23 %. Antallet af endagsturister i Region Midtjylland i 2017 var 12,6 mio., og heraf var mere en 1 mio. motiveret direkte af Aarhus 2017. Delegationer af internationale journalister har bl.a. resulteret i positive artikler i førende medier i 70 lande.

Kreative erhverv

Specifikt omkring de kreative erhverv er der under Kulturhovedstadsåret gennemført en række arrangementer under overskriften "More Creative Events". Disse har fungeret som et udstillingsvindue for regionens styrkepositioner inden for arkitektur, mode, design, visuelle/digitale medier og fødevarer. Projekterne har skabt synlighed omkring kreative erhverv, Aarhus og hele regionen og har bidraget til fortællingen om regionen som en kreativ region og et attraktivt sted at drive forretning for kreative virksomheder.

Regionalt samarbejde

Baseret på erfaringerne fra tidligere kulturhovedstæder har det været vigtigt at sikre, at vi sammen kan bære de væsentligste erfaringer videre. På den baggrund indledte kommunerne og regionen primo 2016 dialog om, hvordan det gode samarbejde og muligheder for tværgående initiativer kunne videreføres. I efteråret 2017 blev der taget beslutninger i alle byråd og regionsrådet om at fortsætte samarbejdet under overskriften "Europæisk Kulturregion"

Parterne bag Aarhus 2017 har været med til at skabe et stort og ambitiøst kultursamarbejde. Det er ambitionen, at Europæisk Kulturregion skal udvikle sig til en stærk strategisk platform med fortsat fokus på kvalitet, samarbejde og internationalt perspektiv og på at bruge kulturens rum til at reflektere morgendagens udfordringer.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at orientering om Region Midtjyllands engagement i kultursamarbejdet med kommuner i regionen og de foreløbige resultater heraf tages til efterretning.

Bilag

Region Midtjyllands deltagelse i Europæisk Kulturhovedstad

Welcome Future - Rapport med foreløbige resultater

Punkt 12: Orientering om igangværende kultur- og sundhedsaktiviteter

1-30-76-9-17

Resume

Udvalget for regional udvikling efterspurgte på sit møde den 11. april 2018 en orientering om de igangværende indsatser indenfor kultur og sundhed.

Der er inden for de sidste tre år igangsat ni indsatser, som Region Midtjylland er involveret i. Administrationen har udarbejdet et overblik.

Direktionen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Kultur og sundhed er et område, der er i vækst over hele den vestlige verden, blandt andet som en reaktion på stigningen i mentale sygdomme som stress, angst og depression. Området kultur og sundhed er interessant, fordi det både skaber bud på løsninger på den sociale ulighed i sundhed og på ulige adgang til kulturelle tilbud. I Danmark er området særligt blevet kendt, efter at en række kommuner med støtte fra den nationale satspulje er begyndt at eksperimentere med "kultur på recept".

Overblik over projekter

Administrationen har i godt 2,5 år arbejdet med kultur og sundhed. Der bliver årligt brugt ca. et halvt årsværk til indsatsen.

Tid til læsning 2017-2019. I Tid til læsning vil man udbrede konceptet Guidet fælleslæsning. Det er læsegrupper under ledelse af en læseguide, som læser højt af skønlitteratur. Metoden har vist sig særligt attraktivt for psykisk sårbare borgere med fx stress, angst, depression eller kroniske smerter. Projektets mål er blandt andet at undersøge effekterne af guidet fælleslæsning, så metoden kan bruges som en evidensbaseret sundhedsfremmeløsning. Det sker særligt i kommunalt regi på biblioteker, plejecentre, bosteder og i socialt udsatte boligområder. Partnere er biblioteker og kommunale sundhedsforvaltninger i Viborg, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Horsens samt Læseforeningen og Aarhus Universitet.

Guidet fælleslæsning er også afprøvet i Region Midtjyllands socialpsykiatri, hvor man nu arbejder på at gøre tilbuddet permanent.

Lungekor 2017-2018. Projektet er en støtte til Lungeforeningens arbejde for at etablere nye lungekor i de midtjyske kommuner. Forskning peger på, at korsang for lungepatienter har en række både fysiske og sociale fordele, der kan være effektfulde i en rehabiliteringssammenhæng. Der vil i løbet af foråret 2018 være etableret ca. otte nye kor i otte forskellige kommuner, hvilket bringer det totale antal i regionen op på 10 lungekor. Der er ca. 30 på landsplan. Der er bl.a. nye kor i Horsens, Randers, Odder, Silkeborg, Ringkøbing-Skjern og på Samsø.

Musik- og sundhedsnetværk 2017-2018. Projektet er et forprojekt i forhold til at etablere et regionalt netværk for kultur, sundhed og arbejdsmarked. Formålet med netværket er blandt andet, at man med brede regionale erfaringer kan skabe nye kvalitets kultur- og sundhedssamarbejder til borgerne på tværs af sektorer. Der foregår nu en evaluering af resultaterne med henblik på en ny ansøgning til Region Midtjylland om etableringen af netværket.

Strøm i hjernen 2018. Projektet bestod af to workshop-dage, der havde til formål at belyse og italesættende den stigende udfordring med problematiske hjernerystelser på en kunstnerisk måde. Projektet havde bl.a. deltagelse af hjernerystelsesramte og deres pårørende, sundhedsprofessionelle og kunstnere. De kunstneriske fortolkninger blev efterfølgende opført på Nationalmuseet.

Dans med Parkinson 2017-2019. Region Midtjylland er repræsenteret i styregruppen for Parkinsonforeningens nationale projekt Dans med Parkinson, der udbreder dansegrupper til Parkinsonramte over hele landet. Forskning viser, at dans og musik har en række både fysiske og sociale fordele, der er effektfulde i en rehabiliteringssammenhæng.

Musik og sundhed 2018. Region Midtjylland, Aarhus Kommune og Det Jyske Musikkonservatorium afholdt i starten af 2018 en konference om musik og sundhed i sundhedsvæsenet, hvor formand for udvalg for regional udvikling Jørgen Nørby holdt åbningstalen. Et større partnerskab arbejder lige nu videre på en ansøgning til Innovationsfonden omkring musik og sundhedsprojekter.

Voices of Culture 2018. Region Midtjylland er repræsenteret i EU programmet Voices of Culture. Målet er at udarbejde en rapport med anbefalinger til Europaparlamentet om forholdet mellem kunst, kultur og social inklusion. Aarhus Kommune og Region Midtjylland er de eneste danske deltagere ud af 35 aktører.

Kulturmødet på Mors 2018. Region Midtjylland har tidligere deltaget med en række kultur- og sundhedsaktiviteter på Kulturmødet på Mors og gør det igen i 2018. Blandt andet med projektet Tid til læsning, som vil arrangere åbne læsegrupper samt samtaler om litteraturens betydning for dannelse og demokratiets tilstand.

Kultur og sundhedskonference 2018. Aarhus Universitet samarbejder med Region Midtjylland om en kultur- og sundhedskonference, der skal løbe af stablen den 4. december 2018. I administrationen samarbejder kultur-, fødevare-, erhvervs- og sundhedsinnovationskonsulenter om at komme med input til konferencen.

Nye projekter 2018. Administrationen er desuden involveret i udviklingen af en række nye projekter indenfor feltet kultur og sundhed, hvoraf flere formentlig vil søge regionsrådet om støtte i løbet af 2018. Det er bl.a. kultur- og sundhedsprojekter, der har så forskellige målgrupper som ældre, ordblinde og krigsveteraner.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orienteringen om igangværende kultur- og sundhedsaktiviteter til efterretning.

Punkt 13: Målbillede for regional udvikling

1-30-76-11-17

Resume

Status på målbilledet for regional udvikling giver regionsrådet et overblik over mål og indikatorer.

Direktionen indstiller,

at målbilledet på regional udvikling godkendes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog i forbindelse med behandlingen af Budget 2017 et målbillede for det regionale udviklingsområde. Målbilledet består af en overordnet vision om, at Region Midtjylland er en attraktiv og bæredygtig vækstregion. Visionen tager udgangspunkt i regionens Vækst- og Udviklingsstrategi.

Målbilledet har fire strategispor, der er pejlemærker for, at regionen kan blive en attraktiv og bæredygtig vækstregion, og otte delmål, der skal styres efter. Der er udvalgt 18 indikatorer, der konkretiserer delmålene.

Der er på det regionale udviklingsområde generelt tale om en rapportering, der udvikler sig over en længere periode, og hovedparten af de bagvedliggende data opdateres kun én gang årligt. Derfor er der valgt at fastlægge en årlig kadence for rapporteringen på de forskellige delmål. Hver rapportering sætter fokus på og udfolder et eller flere delmål og tilhørende indikatorer. På den måde følges der op på alle delmål og indikatorer i løbet af året.

Afreporteringen bygger på de senest opdaterede data for de enkelte indikatorer.

Parallelt med den politiske behandling af målbilledet sker der en løbende administrativ opfølgning på målbilledet. Den administrative opfølgning sker dels i Vækstforums administrative styregruppe og dels i Kompetencerådet og i Uddannelsesrådet. Her igangsættes indsatser for at tage regionale initiativer, der kan understøtte delmålene. Større initiativer vil blive forelagt Vækstforum og regionsrådet.

Denne rapportering fokuserer på delmålene:

- Vi hjælper virksomhederne med at skabe vækst og omstille sig til verdensmarkedet
- Vi dyrker vores styrker

De to delmål omfatter tilsammen fem indikatorer.

Økonomisk vækst

Målsætningen er, at den økonomiske vækst stiger mere i Region Midtjylland end i resten af landet. De seneste fem år er økonomien i Region Midtjylland i gennemsnit vokset med 0,6 % om året, hvilket er lavere end landsgennemsnittet på 1,2 % om året. Region Midtjylland havde dog en højere vækst i 2016 end i 2015.

Industriens eksportandel

Målsætningen er, at en stadig større del af den samlede danske industrieksport skal komme fra virksomheder i Region Midtjylland. De seneste fem år er den midtjyske industrieksports andel af den samlede danske industrieksport faldet fra 35,0 til 30,5 %. Det går dog ganske godt for industrieksporten i Region Midtjylland, selvom eksportandelen er faldet. Den faldende eksportandel skyldes næsten udelukkende, at der har været en massiv fremgang i eksporten fra den danske medicinalindustri, og at stort set hele medicinalindustrien ligger udenfor regionen.

Produktivitet

Målsætningen er, at produktiviteten stiger mere i Region Midtjylland end i resten af landet. De seneste fem år er den midtjyske produktivitet i gennemsnit steget med 0,5 % om året, hvilket er lavere end landsgennemsnittet på 0,9 % om året. I 2016 var produktiviteten uændret, medens produktiviteten faldt med 0,5 % i 2015. De seneste fem år har produktivitetsvæksten været højere i Vestjylland end i Østjylland, men det skyldes primært, at beskæftigelsen er faldet i Vestjylland, hvilket isoleret set har en positiv indflydelse på produktiviteten.

Fokusområdernes vækst

Målsætningen er, at de fokusområder, der er udpeget i vækst- og udviklingsstrategien, oplever en højere vækst i Region Midtjylland end i resten af landet. De seneste fem år har fokusområderne i gennemsnit haft en vækst på 4,9 % om året i Region Midtjylland, hvilket er en smule højere end landsgennemsnittet på 4,7 % om året. De seneste fem år har fokusområdernes vækst været betydeligt højere i Østjylland end i Vestjylland.

Fokusområders andel af samlet vækst

Målsætningen er, at fokusområderne udgør 55 % af den samlede vækst i Region Midtjylland. De seneste fem år har fokusområders andel af den samlede vækst i Region Midtjylland ligget relativt stabilt niveau på 54 til 55 %. Det seneste år er fokusområders andel faldet til 54,2 %, hvilket er marginalt under målsætningen. Fokusområderne udgør 57,3 % af den samlede vækst i Vestjylland og 52,7 % i Østjylland. Andelen er dog faldende i Vestjylland.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at målbilledet på regional udvikling godkendes.

Udvalget drøftede samtidig, hvorledes der i forlængelse af processen med udarbejdelse af en regional udviklingsstrategi også skal formuleres et opdateret målbillede for området.

Bilag

Målbillede på Regional Udvikling 2 Kvartal 2018

Punkt 14: Godkendelse af udvalgets mødeplan for 2019 #

1-00-6-18

Resume

Administrationen har udarbejdet et forslag til mødeplan for udvalget for regional udviklings ordinære møder i 2019.

Direktionen indstiller,

at udvalgets mødeplan for 2019 godkendes.

Sagsfremstilling

Udvalget skal i henhold til forretningsordenen vedtage en mødeplan for udvalgets ordinære møder i 2019.

Administrationen foreslår, at de ordinære møder i udvalget for regional udvikling i 2019 holdes på følgende datoer:

Mødeplan for 2019

Onsdag den 9. januar
Onsdag den 6. februar
Onsdag den 13. marts
Onsdag den 3. april
Onsdag den 8. maj
Tirsdag den 4. juni
Onsdag den 7. august
Onsdag den 11. september
Onsdag den 9. oktober
Onsdag den 13. november
Onsdag den 4. december

Administrationen foreslår, at møderne holdes fra kl. 14.00-17.00.

Møderne i udvalget vil så vidt muligt blive afholdt hos institutioner eller samarbejdspartnere i regionen. Udvalget vil senere blive præsenteret for forslag til mødesteder og temaer for møderne.

Udkast til regionsrådets samlede politiske mødekalender for 2019 vedlægges desuden til orientering.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling godkendte mødeplan for 2019.

Bilag

Mødekalender 2019 politiske udvalg.pdf

Punkt 15: Gensidig orientering #

1-00-13-17

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Jørgen Nørby og Flemming Knudsen orienterede fra dagens drøftelser med Skive, Viborg, Norddjurs og Syddjurs Kommuner i forhold til besparelser på den regionale kollektive trafik.

Miljødirektør Jytte Gad Lauridsen redegjorde for den igangværende dialog med borgere i Hjøllund om råstofudgravningerne ved byen.